

DEFENSOR

L E G I S

Pääkirjoitus DL 2/2006

AMMATTI-IDENTITEETTI YHDISTÄÄ

(Berufsidentität vereinigt)

Asianajotoiminta kansainvälistyy kiihtyvällä vauhdilla. Suomalaiset asianajotoimistot kasvavat ja niiden rakenteet muuttuvat. Kotimainen ja kansainvälinen kilpailu lisääntyy sekä asianajajien sisällä että muiden oikeudellisia asiantuntijapalveluita tarjoavien toimijoiden kanssa.

Asianajajien toimintakenttä monipuolistuu ja uudistuu. Säädosympäristömme kansainvälistyessä ja monimutkaistuessa asianajajat erikoistuvat ja asianajotoiminta erilaistuu. Suuri osa asianajajista hoitaa toimeksiantoja, joita ei ole perinteisesti yhdistetty ammattikuvaamme.

Tiedotusvälineemme ovat viime aikoina seuranneet asianajajien työtä esimerkiksi murha- ja arvopaperimarkkinarikoksiin liittyvissä prosesseissa. Asianajotoiminnan keskeisin ydin – päämiehen etujen puolustaminen tuomioistuimissa – työllistää kuitenkin jo nyt ammattikuntamme vähemmistöä. Asianajajia työllistää tulevaisuudessa entistä enemmän erilainen liikejuridinen neuvonanto, joka usein liittyy asiakkaiden kansainvälisiin liiketoimiin.

Suomalaiset asianajajat ovat kyenneet varsin hyvin mukauttamaan toimintaansa uudistuneeseen toimintaympäristöönsä ja asiakkaidensa nopeasti muuttuneisiin tarpeisiin. Kotimaiset asianajotoimistot ovat pitäneet hyvin asemansa myös alamme kansainvälistyvässä kilpailussa.

Ammattikuntamme yhtenäisyyden säilyttäminen meneillään olevassa asianajotoiminnan kehitysvaiheessa on ajankohtainen keskustelunaihe ja haaste. Keskinäistä kollegiaalisuuttamme koetellaan. Ammattimme ihanteita, perusarvoja ja ammattieettistä normistoamme testataan, joskus jopa kyseenalaistetaan.

Suomen Asianajajaliitossa on vireillä useita projekteja, joiden yhteydessä voimme tutkia ja halutessamme myös vahvistaa ammatti-identiteettiämme ja ammattieettistä kulttuuriamme. Hyvää asianajajatapaa koskevien ohjeiden tarkistaminen on käynnistetty ja Asianajajaliiton hallitus on laatinut toimintasuunnitelman tapaohjeidemme tarkistamiseksi. Ammattikuntamme etiikasta ja tapaohjeiden sisällöstä keskustellaan tällä hetkellä vilkkaasti liiton ja osastojen eri tilaisuuksissa.

Asianajajaliiton hallitus on myös asettanut asianajajajoja tutkivan työryhmän, jonka tehtävänä on selvittää asianajajien kotimaisessa ja eurooppalaisessa toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten vaikutukset ammattikuntamme rakenteeseen ja toimintaan. Työryhmä valmistelee Asianajajaliiton hallitukselle ja valtuuskunnalle liittomme näkemykset ajankohtaisiin asianajajia

koskeviin hankkeisiin. Tämä mittava selvitys antaa eväitä myös Tuomioistuinlaitoksen kehittämiskomitean mietinnön jatkovalmisteluun.

Asianajajakuntaa tarvitaan, jotta yksilöillä ja yhteisöillä olisi mahdollisuus toteuttaa lailliset oikeutensa ja velvollisuutensa demokraattisessa yhteiskunnassa. Suomalaiselle asianajajalle asetetut lukuisat ammattieettiset velvollisuudet kuten riippumattomuus-, lojaliteetti-, salassapito- ja esteettömyysvelvoitteet – ammattikuntamme perusarvot – erottavat meidät muista oikeudellisten palvelujen tarjoajista. Ammatti-identiteettimme, ammattieettinen kulttuurimme ja korkea ammattitaitomme ovat edelleen vahvimmat kilpailuetumme.

Asianajotoimintaan kohdistuu toimintaympäristömme muutosprosessissa voimakkaita kaupallisia paineita. Päämiestemmekin etu edellyttää, että asianajotoiminta on myös taloudellisesti hyvin hoidettua, kannattavaa yritystoimintaa. Asianajotoiminnan hyvä tulos on välillinen seuraus ammattitaitoisesta ja laadukkaasta työstä asiakkaidemme hyväksi. Asianajajat eivät voi kuitenkaan ammatinharjoittamisessaan antautua markkinavoimien ja kvartaalitalouden ehdoille. Asianajotoimintaa ei harjoiteta oman liiketaloudellisen voiton maksimoimiseksi. Ammattimme taloudellisiinkin haasteisiin tulee vastata ammatti-identiteettimme ja perusarvojemme lähtökohdista. Toimintamme perustana on päämiestemme edustaminen ja heidän etujensa ajaminen.

Asianajotoimintaa tulee jatkuvasti kehittää hyödyntämällä yritys-elämän oppeja ja työvälineitä. Asiakkaidemme yhä vaativammat toimeksiannot tulee voida hoitaa kilpailukykyisesti kiristyvienkin aikataulujen puitteissa. Päämiehiämme on palveltava entistä laadukkaammin ja tehokkaammin kansainvälistyneessä ja monipuolistuneessa toimintaympäristössämme.

Suomalaisten asianajotoimistojen yrityskulttuuri perustuu tulevaisuudessakin perusarvojemme ja ammatti-identiteettimme vahvaan sisäistämiseen. Erityisen iloinen olen siitä, että myös alalle tulevat nuoret kollegamme ovat jatkuvasti osoittaneet aitoa kiinnostustaan ammattieettisiin kysymyksiin.

Kari Lautjärvi